MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

POWIAT BOCHEŃSKI
SKARBNICA MOŻLIWOŚCI

Prowadzenie w roku 2016 na terenie powiatu bocheńskiego
dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscowości Drwinia i Lipnica Murowana
Zadanie jest finansowane ze środków budżetu państwa

MŁODZI PYTAJĄ - PRAWNIK ODPOWIADA

Niedawno skończyłam 18 lat i zastanawiam się nad zmianą imienia (moje obecne nie podoba mi się). Czy dziecko po dojściu do pełnoletności może zmienić sobie imię ?

Zmiana imienia (ale i nazwiska) jest uregulowana ustawą z 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska. Zmiana imienia nie jest zależna wyłącznie od naszej woli; następuje bowiem w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez kierownika urzędu stanu cywilnego. Ustawa stanowi, że zmiany imienia można dokonać wyłącznie z ważnych powodów, na przykład gdy dotyczy zmiany:

1) imienia ośmieszającego;
2) na imię używane;
3) na imię, które zostało bezprawnie zmienione;
4) na imię noszone zgodnie z przepisami prawa państwa, którego obywatelstwo również się posiada.

Wymienione przesłanki to jedynie wyliczenie przykładowe; podstawą do zmiany imienia mogą być jakiekolwiek inne powody które można uznać za „ważne". W mojej ocenie sam fakt że obecnie noszone imię nie podoba się, nie jest przesłanką uzasadniająca jego zmianę, chyba że z jakichś innych jeszcze względów imię to jest kłopotliwe. Odpowiednio uzasadniony wniosek w sprawie zmiany imienia składamy do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego. Opłata skarbowa od takiego wniosku to 37 zł. Jeśli nie uda nam się przekonać kierownika urzędu stanu cywilnego o zasadności zmiany imienia – możemy odwołać się do wojewody. Analogiczne zasady i procedury dotyczą również zmiany nazwiska. Na marginesie dodać należy, że osiągnięcie pełnoletności nie jest niezbędną przesłanką do zmiany imienia lub nazwiska; ma to jednak znaczenie proceduralne, gdyż w przypadku osoby małoletniej wniosek musi złożyć w jej imieniu przedstawiciel ustawowy (najczęściej rodzic), natomiast osoba pełnoletnia może działać samodzielnie.

Moja dziewczyna urodziła moje dziecko, w akcie urodzenia wpisano jako dane ojca dane fikcyjne. Chciałbym być pełnoprawnym ojcem wg dokumentów. Co muszę zrobić ?

W przypadku dzieci pozamałżeńskich sporządzając akt urodzenia kierownik urzędu stanu cywilnego, o ile nie dochodzi do uznania ojcostwa, w akcie urodzenia zamieszcza jako imię ojca imię wskazane przez osobę zgłaszającą urodzenie, a w razie braku takiego wskazania w akcie urodzenia zamieszcza się jako imię ojca imię wybrane przez kierownika urzędu stanu cywilnego; jako nazwisko ojca i jego nazwisko rodowe zamieszcza się nazwisko matki z chwili urodzenia dziecka, z adnotacją o wpisaniu nazwiska matki i wybranego imienia jako danych ojca. Istnieją jednak dwie możliwości ustalenia ojcostwa dziecka pozamałżeńskiego: 1) poprzez uznanie ojcostwa 2)poprzez powództwo o ustalenie ojcostwa złożone w sądzie. Uznanie ojcostwa najkrócej mówiąc polega na tym, że mężczyzna oświadcza, że jest ojcem danego dziecka. Takie oświadczenie powinno być co do zasady złożone przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, a matka dziecka musi potwierdzić jednocześnie albo w ciągu trzech miesięcy od dnia oświadczenia mężczyzny, że ojcem dziecka jest ten mężczyzna. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa, jeżeli uznanie jest niedopuszczalne albo gdy powziął wątpliwość co do pochodzenia dziecka. Ustalenie ojcostwa może nastąpić także wskutek orzeczenia sądu wydanego wskutek powództwa o ustalenie ojcostwa. Sądowego ustalenia ojcostwa może żądać dziecko, jego matka oraz domniemany ojciec dziecka, a wyjątkowo także prokurator. Jednakże matka ani domniemany ojciec nie mogą wystąpić z takim żądaniem po śmierci dziecka lub po osiągnięciu przez nie pełnoletności. Domniemywa się, że ojcem dziecka jest ten, kto obcował z matką dziecka nie dawniej niż w trzechsetnym, a nie później niż w sto osiemdziesiątym pierwszym dniu przed urodzeniem się dziecka. Okoliczność, że matka w tym okresie obcowała także z innym mężczyzną, może być podstawą do obalenia domniemania tylko wtedy, gdy z okoliczności wynika, że ojcostwo innego mężczyzny jest bardziej prawdopodobne. Obecnie, dzięki badaniom DNA można w toku procesu o ustalenie ojcostwa ustalić pochodzenie dziecka w stopniu graniczącym z pewnością. Jeżeli uznanie ojcostwa albo sądowe ustalenie ojcostwa następuje po sporządzeniu aktu urodzenia, do aktu urodzenia dołącza się o tym wzmiankę dodatkową.

Mam 23 lata, jestem studentką, a jednocześnie od niedawna pracuję zawodowo. Mój ojciec płaci na mnie alimenty od wielu lat. Ostatnio dowiedział się, że podjęłam pracę i zapowiedział, że przestanie mi płacić alimenty. Czy ma prawo tak zrobić, chociaż jestem studentką ? Do jakiego wieku rodzice muszą łożyć na utrzymanie swoich dzieci ?

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dzieci jest uregulowany kodeksem rodzinnym i opiekuńczym. Trzeba podkreślić, że prawo rodzinne nie przewiduje sztywnej granicy wieku dziecka, do której rodzic ma spełniać wobec dziecka obowiązek alimentacyjny. Co do zasady , zgodnie z art. 133 § 1 kodeksu, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, <u>które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie</u>, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Oznacza to, że jeśli dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie, obowiązek alimentacyjny wygaśnie. W konkretnych przypadkach czas wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego może być więc zróżnicowany; może być zatem tak, że w stosunku do jednego dziecka obowiązek alimentacyjny tego samego rodzica wygaśnie wcześniej, a wobec innego dziecka wygaśnie później. Status studenta nie chroni zatem „sam przez się" przed wygaśnięciem obowiązku alimentacyjnego. Ponadto rodzic może się uchylić od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego w następujących sytuacjach: 1) jeżeli są one połączone z nadmiernym dla uszczerbkiem dla rodzica 2) jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się (np. nie szuka pracy) 3) jeżeli żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W sytuacji zawartej w pytaniu, jeśli ojciec chce „uwolnić się" od płacenia alimentów i w sposób nie budzący prawnych wątpliwości stwierdzić wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, powinien wystąpić do sądu z pozwem o ustalenie wygaśnięcia tego obowiązku. Na podstawie całokształtu okoliczności sprawy sąd ustala, czy zostały spełnione przesłanki powodujące wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. Jeśli pełnoletnie dziecko pracuje zawodowo i otrzymuje wynagrodzenie pozwalające na samodzielne utrzymanie się – w mojej opinii stwierdzenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego przez sąd jest bardzo prawdopodobne.

Czy dzieci mogą być zobowiązane do płacenia alimentów na rzecz rodziców? A co w sytuacji, gdy rodzic od dłuższego czasu nie interesował się dzieckiem, sam nie płacił alimentów. Czy dziecko mimo tego będzie zobowiązane do alimentacji takiego rodzica i czy można się z góry zabezpieczyć na taką ewentualność ?

Obowiązek alimentacyjny obciąża m. in. krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Obowiązek ten działa „w dwie strony", tj. nie tylko rodzice są zobowiązani wobec swoich dzieci, ale także na dziecku może spoczywać obowiązek alimentacji wobec rodziców. Może tak być wówczas, gdy rodzic znajdzie się w niedostatku, a dziecko ma możliwości majątkowe i zarobkowe do uiszczania alimentów. Może się zatem zdarzyć, że rodzic, który nie dopełniał obowiązków rodzicielskich wobec dziecka, po latach sam pozywa dorosłe już dziecko o alimenty na swoje własne utrzymanie. Przed taką sytuacją nie można się z góry zabezpieczyć. Warto jednak wiedzieć, że Kodeks rodzinny i opiekuńczy w art. 144[1] zd. 1 przewiduje, iż *Zobowiązany może uchylić się od wykonania obowiązku alimentacyjnego względem uprawnionego, jeżeli żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego*. Oznacza to, że dziecko pozwane o alimenty może podnosić zarzut, że rodzic wcześniej postępował wobec niego w sposób moralnie naganny (np. zaniedbując w sposób rażący obowiązki wobec dziecka). W takiej sytuacji sąd będzie mógł oddalić pozew. Trzeba jednak pamiętać, że ocena, czy dane roszczenie jest czy nie jest sprzeczne z tzw. „zasadami współżycia społecznego" każdorazowo wymaga dokładnej analizy konkretnego przypadku.

Czy jazda autobusem bez biletu jest karalna ?

Przejazd bez biletu może być czynem karalnym –i nie mówimy tu o opłacie przewidzianej w taryfie przewoźnika, ale o czynie Art. 121 kodeksu wykroczeń przewiduje bowiem odpowiedzialność wykroczeniową za tzw. "szalbierstwo", jednak podstawowym warunkiem odpowiedzialności jest trzykrotne wyłudzenie przejazdu bez uiszczenia należności:

§ 1. Kto, pomimo nieuiszczenia dwukrotnie nałożonej na niego kary pieniężnej określonej w taryfie, po raz trzeci w ciągu roku bez zamiaru uiszczenia należności wyłudza przejazd koleją lub innym środkiem lokomocji, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto bez zamiaru uiszczenia należności wyłudza pożywienie lub napój w zakładzie żywienia zbiorowego, przejazd środkiem lokomocji należącym do przedsiębiorstwa niedysponującego karami pieniężnymi określonymi w taryfie, wstęp na imprezę artystyczną, rozrywkową lub sportową, działanie automatu lub inne podobne świadczenie, o którym wie, że jest płatne.

§ 3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 2 można orzec obowiązek zapłaty równowartości wyłudzonego mienia.

Za wykroczenie to grozi grzywna w wysokości od 20 do 5000zł, aresztu od 5 do 30 dni lub kara jednego miesiąca ograniczenia wolności

Czy podpisanie się cudzym nazwiskiem jest karalne ?

Tak, wiele osób nie zdaje sobie z tego sprawy, ale takie postępowanie może nam grozić odpowiedzialnością karną. Podpisywanie się cudzym nazwiskiem na dokumencie stanowi bowiem przestępstwo fałszowania dokumentu.

Za wykroczenie drogowe policjant wystawił mi mandat, który przyjąłem. Po pewnym czasie doszedłem do wniosku, że mandat nie do końca mi się należał. Czy mogę coś z tym zrobić ?

Jednym ze sposobów nakładania kar za wykroczenia jest postępowanie mandatowe. Polega ono na tym, że uprawniony funkcjonariusz(którym najczęściej jest policjant albo strażnik miejski) nakłada karę w drodze mandatu- pozwala to na ułatwienie procedur i ukaranie sprawcy wykroczenia „na miejscu", bez konieczności skierowania sprawy na drogę sądową. Obwiniony może jednak nie przyjąć mandatu – w takiej sytuacji kierowany jest wniosek do sądu o ukaranie. Jest to zasadne np. jeśli jesteśmy przekonani o swojej niewinności, a co za tym idzie – bezzasadności nałożenia mandatu, jednak niesie to za sobą także ryzyko, że sąd nałoży na nas karę surowszą aniżeli proponowany nam mandat. Przyjęcie mandatu jest niejako przyznaniem się do winy i zamyka procedurę. Co do zasady nie ma możliwości podważenia kary nałożonej wskutek przyjętego mandatu, istnieją jednak wyjątki określone w art. 101 § 1 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia:

1) Prawomocny mandat karny podlega niezwłocznie uchyleniu, jeżeli grzywnę nałożono za czyn niebędący czynem zabronionym jako wykroczenie albo na osobę, która popełniła czyn zabroniony przed ukończeniem 17 lat, albo gdy ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia wykroczenia z przyczyn, o których mowa w art. 15-17 Kodeksu wykroczeń. Uchylenie następuje na wniosek ukaranego, jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego złożony nie później niż w terminie 7 dni od uprawomocnienia się mandatu lub na wniosek organu, którego funkcjonariusz nałożył grzywnę, albo z urzędu.
2) Prawomocny mandat karny podlega uchyleniu w powyższym trybie, jeżeli grzywnę nałożono wbrew zakazom określonym w art. 96 § 2. Podlega on również uchyleniu, gdy grzywnę nałożono w wysokości wyższej niż może wynosić grzywna nałożona mandatem, z tym że w takim wypadku jedynie w części przekraczającej jej dopuszczalną wysokość.3) Prawomocny mandat karny podlega uchyleniu w każdym czasie na wniosek ukaranego, jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego lub na wniosek organu, którego funkcjonariusz nałożył grzywnę, albo z urzędu, jeżeli:

- Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego została nałożona grzywna tym mandatem;

- potrzeba taka wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.

Uprawniony do uchylenia prawomocnego mandatu karnego jest sąd właściwy do rozpoznania sprawy, na którego obszarze działania została nałożona grzywna. Uchylając mandat karny nakazuje się podmiotowi, na rachunek którego pobrano grzywnę, zwrot uiszczonej kwoty.

Mam niespłacone długi z tytułu sprzedaży ratalnej; nie jest to wielka kwota, ale niedawno przysłano mi pismo, w którym firma windykacyjna straszy mnie skierowaniem sprawy na drogę sądową. Czy za niespłacenie długów grozi mi więzienie ?

W polskim prawie nie ma czegoś takiego jak „więzienie za długi". Odpowiedzialność za niespłacone zobowiązania jest odpowiedzialnością cywilną, która jest skierowana do majątku dłużnika, a nie do samej osoby dłużnika. Innymi słowy: skierowanie sprawy na drogę sądową oznaczać będzie że sąd może uwzględnić żądanie powoda i zasądzić kwotę wynikającą ze zobowiązania (oraz innych kosztów, w tym np. zastępstwa procesowego lub opłat sądowych), a następnie wydane przez sąd orzeczenie będzie podstawą do przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego, jak wcześniej stwierdzono, skierowanego jedynie do majątku dłużnika. Dłużnik nie musi się zatem obawiać więzienia jeśli ma niespłacone zobowiązania, nawet gdyby były one stwierdzone wyrokiem sądowym a suma jego długów była bardzo wysoka (o ile np. zaciągając zobowiązanie nie dopuścił się wyłudzenia, co może rodzić odpowiedzialność karną). Funkcjonujące w społeczeństwie przekonanie o tym, że niespłacone

zobowiązania mogą skutkować więzieniem być może wynika z faktu, że niezapłacenie grzywny może skutkować zastępczym aresztem lub zastępczą karą pozbawienia wolności, jednak sytuacje takie dotyczą jedynie niezapłacenia grzywny, a więc kary orzekanej za przestępstwo lub wykroczenie, nie zaś zobowiązania o charakterze cywilnym.

Czy pełnoletnie dziecko mieszkające z rodzicami może być obarczone odpowiedzialnością za czynsz za mieszkanie ?

Kodeks cywilny stanowi w art.688 [1], że za zapłatę czynszu i innych należnych opłat odpowiadają solidarnie z najemcą stale zamieszkujące z nim osoby pełnoletnie. Odpowiedzialność ta ogranicza się jednak do wysokości czynszu i innych opłat należnych za okres ich stałego zamieszkiwania. Oznacza to, że jeśli np. najemcy (np. rodzice) nie zapłacą czynszu, wynajmujący (najczęściej jest to właściciel lokalu)może pozywać także osoby nie będące stroną umowy najmu, np. pełnoletnie dzieci mieszkające razem z najemcą. Odpowiedzialność ta jest jednakże ograniczona do okresu stałego zamieszkiwania tych osób w lokalu.

Czy przejazdy ulgowe dla studentów są ograniczone wiekiem?

Ustawa z 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego stanowi, że do ulgi 51 % są uprawnieni:

- przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnieni studenci do ukończenia 26 roku życia; osobom, które ukończyły studia pierwszego stopnia przysługuje to prawo do dnia 31 października roku, w którym ukończyły te studia.
- przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych, są uprawnieni doktoranci do ukończenia 35 roku życia.
- przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych, na podstawie imiennych biletów miesięcznych, są uprawnieni studenci do ukończenia 26 roku życia; osobom, które ukończyły studia pierwszego stopnia przysługuje to prawo do dnia 31 października roku, w którym ukończyły te studia.
- przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych, na podstawie imiennych biletów miesięcznych, są uprawnieni doktoranci do ukończenia 35 roku życia.

Tak więc prawo do korzystania z ulgowych przejazdów jest dla studentów ograniczone czasowo. Oznacza to, że nie każdy student jest uprawniony do ulgowych przejazdów.

Ile lat muszę mieć, aby uzyskać prawo jazdy na motocykl?

To zależy od tego, jaki to jest motocykl. Ustawa o kierujących pojazdami z 5 stycznia 2011 r. różnicuje możliwość uzyskania prawa jazdy na prowadzenia motocykla m. in. w zależności od wieku. I tak ustawa stanowi, że wymagany minimalny wiek do kierowania motocyklami wynosi:

1) 16 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A1,
2) 18 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A2,
3)20 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A, jeżeli osoba co najmniej od 2 lat posiada prawo jazdy kategorii A2;
4)21 lat - dla motocykli trójkołowych o mocy przekraczającej 15 kW, jeżeli osoba posiada prawo jazdy kategorii A;
5)24 lata - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A - jeżeli osoba nie posiadała co najmniej przez 2 lata prawa jazdy kategorii A2

Można jednak rozpocząć szkolenie zasadniczo już na 3 miesiące przed uzyskaniem wymaganego wieku. Prawo powyższych kategorii stwierdza posiadanie uprawnienia do kierowania:
1) w przypadku kategorii A1:
a) motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm3, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg,
b) motocyklem trójkołowym o mocy nieprzekraczającej 15 kW,
2) w przypadku kategorii A2:
a) motocyklem o mocy nieprzekraczającej 35 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,2 kW/kg, przy czym nie może on powstać w wyniku wprowadzenia zmian w pojeździe o mocy przekraczającej dwukrotność mocy tego motocykla,
b) motocyklem trójkołowym o mocy nieprzekraczającej 15 kW,
3) w przypadku kategorii A: motocyklem,
Prawa jazdy wszystkich powyższych kategorii uprawniają ponadto do kierowania pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM, tj. motorowerami oraz czterokołowcami lekkimi.

Co może grozić za prowadzenie pojazdu bez prawa jazdy?

Trzeba odróżnić dwie sytuacje:

1) brak prawa jazdy rozumiany jako poruszanie się pojazdem bez dokumentu posiadanego przez osobę uprawnioną
2) poruszanie się pojazdem bez wymaganych uprawnień.

Jeśli chodzi o tę pierwszą sytuację – jest to wykroczenie z art. 95 kodeksu wykroczeń: Kto prowadzi na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu pojazd, nie mając przy sobie wymaganych dokumentów, podlega karze grzywny do 250 złotych albo karze nagany. Druga z sytuacji jest dla sprawcy o wiele groźniejsza, bowiem zgodnie z art. 94 kodeksu, kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu prowadzi pojazd, nie mając do tego uprawnienia, podlega karze grzywny do 5 tys. zł. W takiej sytuacji można też orzec zakaz prowadzenia pojazdów-maksymalnie do 3 lat. Nieporównywalnie bardziej dotkliwa może być jednak odpowiedzialność cywilna sprawcy wypadku: jeśli bowiem spowodujemy wypadek nie posiadając uprawnień do kierowania pojazdem, będziemy musieli z własnej kieszeni pokryć kwoty wynikłe z likwidacji szkód, nie tylko w mieniu (np. w innych pojazdach), ale też w uszczerbku wyrządzonym innym osobom, nie wyłączając konieczności płacenia dożywotniej renty. Art. 43 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych/.../ stanowi bowiem, że zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym (z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o pościg za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa).

Niedawno zmarła moja matka, jednak pozostawiła po sobie same długi. Chciałbym odrzucić spadek, by nie dziedziczyć długów, jednak obawiam się, że utracę też prawo do renty po mamie. Czy odrzucenie spadku ma wpływ na prawo do renty rodzinnej ?

Prawo do renty rodzinnej jest uregulowane przez art. 65-74 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Renta rodzinna, najkrócej mówiąc, polega na tym, że – przy spełnieniu pewnych warunków określonych stawą – w razie śmierci członka rodziny, pozostali członkowie rodziny mogą uzyskać prawo do renty. Do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny spełniający warunki określone w art. 68-71 ustawy :

1) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione;
2) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka;
3) małżonek (wdowa i wdowiec);
4) rodzice (za rodziców w rozumieniu ustawy uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające).
Przepisy o rencie rodzinnej nie uzależniają prawa do renty od posiadania statusu spadkobiercy. Można zatem odrzucić spadek bez obawy że utraci się prawo do renty rodzinnej.

Jak długo dziecko zmarłego może pobierać rentę rodzinną ?

Wg ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

1) do ukończenia 16 lat;
2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.
Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

W szczególny sposób są natomiast ukształtowane uprawnienia wnuków, rodzeństwa i innych dzieci uprawnionych do renty rodzinnej.

Na czym polega staż dla bezrobotnych ?

Staż dla bezrobotnych jest jedną z form pomocy osobom bezrobotnym (zwłaszcza młodym bezrobotnym) , przewidzianą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą i trwa nie dłużej niż 6 miesięcy (w przypadku bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia – do 12 miesięcy). Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, dla bezrobotnych, wypłacane przez starostę; za okres, za który przysługuje stypendium, zasiłek nie przysługuje. Czas pracy bezrobotnego odbywającego staż nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a bezrobotnego będącego osobą niepełnosprawną zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności - 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Bezrobotny nie może odbywać stażu w niedziele i święta, w porze nocnej, w systemie pracy zmianowej ani w godzinach nadliczbowych. Starosta może wyrazić zgodę na realizację stażu w niedzielę i święta, w porze nocnej lub w systemie pracy zmianowej, o ile charakter pracy w danym zawodzie wymaga takiego rozkładu czasu pracy. Bezrobotnemu odbywającemu staż przysługuje prawo do okresów odpoczynku na zasadach przewidzianych dla pracowników oraz prawo do równego traktowania na zasadach przewidzianych w kodeksie pracy. W praktyce staż jest okazją do odpłatnego świadczenia pracy i zdobycia doświadczenia zawodowego, jak również sprawdzenia kwalifikacji stażysty – jednak stażysta nie ma statusu pracownika. Bliższych informacji na temat warunków i możliwości odbycia stażu powinien udzielić doradcza zawodowy w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Czy osoby podejmujące pracę po raz pierwszy w życiu też muszą mieć zagwarantowane minimalne wynagrodzenie za pracę ?

Minimalne wynagrodzenie za pracę jest regulowane ustawą z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. W ustawie tej przewidziano mechanizm corocznego ustalania wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę świadczoną w wymiarze pełnego etatu. Dolna granica wynagrodzenia obowiązuje również w przypadku osób wchodzących dopiero na rynek pracy, jednak z modyfikacją jaką przewiduje art. 6 ust. 2 i 3 ustawy, tj. wysokość wynagrodzenia pracownika w okresie jego pierwszego roku pracy nie może być niższa niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę przewidzianego dla pozostałych pracowników. Do okresu rocznego wlicza się wszystkie okresy, za które była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne lub zaopatrzenie emerytalne, z wyłączeniem okresów zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

PUNKTY DARMOWEJ POMOCY PRAWNEJ W GMINACH DRWINIA I LIPNICA MUROWANA

HARMONOGRAM DYŻURÓW:

Urząd Gminy Drwinia - Drwinia 57
pok. nr 5 oraz pok. nr 1
(dla osób niepełnosprawnych)

PONIEDZIAŁEK	13.00 - 17.00
WTOREK	12.00 - 16.00
ŚRODA	14.00 - 18.00
CZWARTEK	09.00 - 13.00
PIĄTEK	08.00 - 12.00

Urząd Gminy Lipnica Murowana – Lipnica Murowana 19, pok. nr 2

PONIEDZIAŁEK	08.00 - 12.00
WTOREK	14.00 - 18.00
ŚRODA	09.00 - 13.00
CZWARTEK	14.00 - 18.00
PIĄTEK	09.00 - 13.00

Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga w Bochni”
ul. Wyspiańskiego 25, 32-700 Bochnia
tel./fax: 14/635 11 17
bochnia@kolping.pl

KOLPING
Bochnia
www.bochnia.kolping.pl